

Enligt sändlista

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Per-Gunnar Rosengren
08-563 088 16
per-gunnar.rosengren@hsv.se

Remiss
2010-12-03
Reg.nr 12-6031-10

Förslag till regler för att sökande med äldre betyg ska kunna tillgodoräkna sig meritpoäng

Regeringen uppdrog den 21 oktober 2010 (U2010/6449/UH) åt Högskoleverket att i samråd med Verket för högskoleservice utarbeta föreskrifter för hur sökande med äldre betyg skulle kunna få tillgodoräkna sig meritpoäng. För att Högskoleverket ska kunna fatta beslut om föreskriftsändringarna för sökande med äldre svenska betyg och äldre betyg från IB, EB, åländsk gymnasieutbildning och Lycée international krävs att regeringen fattar beslut om ändring i högskoleförordningen och att Högskoleverket bemyndigas att föreskriva om meritpoäng för dessa. Föreskrifterna blir alltså endast gällande under förutsättning att regeringen fattar beslut.

Remissinstanserna får härmed tillfälle att senast den **16 december** 2010 komma in med synpunkter på bifogat förslag. Högskoleverket förvarnade om den korta svarstiden den 22 november 2010.

Frågor om förslaget och remissen besvaras av Per Gunnar Rosengren, tfn. 08-5630 8816, e-post: per-gunnar.rosengren@hsv.se; Leif Strandberg, tfn. 08-5630 8779, e-post: leif.strandberg@hsv.se eller Aleksandra Sjöstrand, tfn. 08-5630 8776, aleksandra.sjostrand@hsv.se.

Annika Pontén

Avdelningschef

Per Gunnar Rosengren

Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Förslag till föreskrift

Bilaga 2: Konsekvensutredning

Bilaga 3: Sändlista

**Föreskrifter om ändring i Högskoleverkets
föreskrifter (HSVFS 2009:1) om grundläggande
behörighet och urval;**

HSVFS 2010:

beslutade den xx december 2010.

Högskoleverket föreskriver med stöd av xx högskoleförordningen (1993:100) i fråga om verkets föreskrifter (HSVFS 2009:1) om grundläggande behörighet och urval att 14 § och rubriken närmast före 14 § ska ha följande lydelse.

Meritpoäng för sökande med betyg utfärdade under perioden 1 januari 1997–31 december 2002

14 § Istället för vad som anges i punkten 8 tredje stycket i bilaga 3 till högskoleförordningen (1993:100) ska betyg i sådana meritkurser som anges i 7 kap. 18 § tredje stycket 1–3 högskoleförordningen, utfärdade under perioden 1 januari 1997–31 december 2002, ge meritpoäng enligt följande:

- a) lägst betyget Godkänt i kurs A, B-språk, eller lägst betyget Godkänt i kurs A, C-språk, och i kurs B i ett annat C-språk, ger en halv (0,5) meritpoäng,
- b) lägst betyget Godkänt i kurs B, B-språk, eller lägst betyget Godkänt i kurs B i två olika C-språk, ger en halv (0,5) meritpoäng, om den sökande kan få meritpoäng enligt a,
- c) lägst betyget Godkänt i kurs B, B-språk, och i kurs B, C-språk, ger en halv (0,5) meritpoäng, om den sökande kan få meritpoäng enligt b,
- d) lägst betyget Godkänt i Engelska B ger en halv (0,5) meritpoäng,
- e) lägst betyget Godkänt i en kurs i ämnet matematik på kursnivån över den kursnivå som krävs för särskild behörighet enligt 7 kap. 8–11 §§ högskoleförordningen eller, om sådant krav inte har ställts, kursnivån över vad som enligt 7 kap. 5 § högskoleförordningen krävs för grundläggande behörighet ger en halv (0,5) meritpoäng,
- f) lägst betyget Godkänt i en kurs i ämnet matematik på kursnivån över vad som anges i e ger en halv (0,5) meritpoäng.

Denna författning träder i kraft den 15 januari 2011 och tillämpas första gången vid antagning till utbildningar på grundnivå och avancerad nivå som börjar efter utgången av maj 2011.

På Högskoleverkets vägnar

LARS HAIKOLA

Per Gunnar Rosengren
(Analysavdelningen)

Innehållsförteckning

HSVFS 2010

Nr 3

Utkom från trycket den x månad 2011

Författningar, allmänna råd

3 Föreskrifter om ändring i Högskoleverkets föreskrifter (HSVFS 2010:1)
om ändring i Högskoleverkets föreskrifter (HSVFS 2009:1) om grund-
läggande behörighet och urval

Denna utgivning av HSVFS omfattar material som inkommit till
Högskoleverket t.o.m. den y december 2010.

Föreskrifter om ändring i Högskoleverkets föreskrifter (HSVFS 2010:1) om ändring i Högskoleverkets föreskrifter (HSVFS 2009:1) om grundläggande behörighet och urval;

HSVFS 2010:3

Utkom från trycket den
x månad 2011

beslutade den y december 2010.

Högskoleverket föreskriver med stöd av xx högskoleförordningen (1993:100) att bilaga 5 i verkets föreskrifter (HSVFS 2010:1) om ändring i Högskoleverkets föreskrifter (HSVFS 2009:1) om grundläggande behörighet och urval ska ha följande lydelse.

Denna författning träder i kraft den z januari 2011 och tillämpas första gången vid antagning till utbildningar på grundnivå och avancerad nivå som börjar efter utgången av maj 2011.

På Högskoleverkets vägnar

LARS HAIKOLA

Per Gunnar Rosengren
(Analysavdelningen)

Värdering av vissa betyg som jämföras med betyg från gymnasieskolan

HSVFS 2010:3

Bilaga 5

Poäng för meritkurser

6. Sedan jämförelsetalet har räknats ut ska poäng för meritkurser tillgodoräknas som meritpoäng. Sökande med betyg från Europaskolan utfärdade efter den 31 december 1996 kan tillgodoräkna sig meritpoäng för ämnen som motsvarar meritkurser enligt vad som anges i nästa stycke. Om sådana sökande återoppar meritkurser från gymnasieskolan eller gymnasial vuxenutbildning ska bestämmelserna i punkten 8 a–i i bilaga 3 till högskoleförordningen (1993:100) tillämpas. Kurser som krävs för särskild behörighet ger inte meritpoäng. Sökande med betyg från Europaskolan utfärdade efter den 31 december 2002 ska tilldelas en halv (0,5) meritpoäng som ett schabloniserat tillägg, utom i de fall då endast grundläggande behörighet krävs för den sökta utbildningen. Högst två och en halv (2,5) meritpoäng får dock adderas till jämförelsetalet.

Poäng för meritkurser

11. Sedan jämförelsetalet har räknats ut ska poäng för meritkurser tillgodoräknas som meritpoäng. Sökande med betyg från utbildning som leder fram till International Baccalaureate utfärdade efter den 31 december 1996, kan tillgodoräkna sig meritpoäng för ämnen som motsvarar meritkurser enligt vad som anges i nästa stycke. Om sådana sökande återoppar meritkurser från gymnasieskolan eller gymnasial vuxenutbildning ska bestämmelserna i punkten 8 a–i i bilaga 3 till högskoleförordningen (1993:100) tillämpas. Kurser som krävs för särskild behörighet ger inte meritpoäng. Sökande med betyg från utbildning som leder fram till International Baccalaureate utfärdade efter den 31 december 2002 ska tilldelas en halv (0,5) meritpoäng som ett schabloniserat tillägg, utom i de fall då endast grundläggande behörighet krävs för den sökta utbildningen. Högst två och en halv (2,5) meritpoäng får dock adderas till jämförelsetalet.

Poäng för meritkurser

17. Sedan jämförelsetalet har räknats ut ska poäng för meritkurser tillgodoräknas som meritpoäng. Sökande med betyg från åländsk gymnasieutbildning – Lyceum, utfärdade efter den 31 december 1998, kan tillgodoräkna sig meritpoäng för ämnen som motsvarar meritkurser enligt vad som anges i följande stycken. Om sådana sökande återoppar meritkurser från gymnasieskolan eller gymnasial vuxenutbildning ska bestämmelserna i punkten 8 a–i i bilaga 3 till högskoleförordningen (1993:100)

tillämpas. Kurser som krävs för särskild behörighet ger inte meritpoäng. Sökande med betyg från åländsk gymnasieutbildning utbildning
 | – Lyceum utfärdade efter den 31 december 2002 ska tilldelas en halv (0,5) meritpoäng som ett schabloniserat tillägg, utom i de fall då endast grundläggande behörighet krävs för den sökta utbildningen. Högst två och en halv (2,5) meritpoäng får dock adderas till jämförelsetalet.

Poäng för meritkurser

23. Sedan jämförelsetalet har räknats ut ska poäng för meritkurser tillgodoräknas som meritpoäng. Sökande med betyg från åländsk gymnasieutbildning – yrkesutbildning, utfärdade efter den 31 december 1997,
 | kan tillgodoräkna sig meritpoäng för ämnen som motsvarar meritkurser enligt vad som anges i följande stycken. Om sådana sökande återoppar meritkurser från gymnasieskolan eller gymnasial vuxenutbildning ska
 | bestämmelserna i punkten 8 a–i i bilaga 3 till högskoleförordningen (1993:100) tillämpas. Kurser som krävs för särskild behörighet ger inte meritpoäng. Sökande med betyg från åländsk gymnasieutbildning
 | – yrkesutbildning, utfärdade efter den 31 december 2002, ska tilldelas en fjärdedels (0,25) meritpoäng som ett schabloniserat tillägg, utom i de fall då endast grundläggande behörighet krävs för den sökta utbildningen. Högst två och en halv (2,5) meritpoäng får dock adderas till jämförelsetalet.

 Godkänt betyg i övriga kurser som motsvarar meritkurser ger meritpoäng enligt följande:

- m) Engelska (6 eller fler studieveckor) ger en halv (0,5) meritpoäng, utom när Engelska B krävs för särskild behörighet då ingen meritpoäng ges.

Kurser i matematik i ett betyg från åländsk gymnasieutbildning – yrkesutbildning, ska vid tillämpningen av e, f, k och l i föregående stycken anses motsvara följande kursnivåer i den svenska gymnasieskolan eller gymnasiala vuxenutbildningen:

Poäng för meritkurser

29. Sedan jämförelsetalet har räknats ut ska poäng för meritkurser tillgodoräknas som meritpoäng. Sökande med betyg från Lycée International
 | utfärdade efter den 31 december 1996 kan tillgodoräkna sig meritpoäng för ämnen som motsvarar meritkurser enligt vad som anges i nästa stycke. Om sådana sökande återoppar meritkurser från gymnasieskolan
 | eller gymnasial vuxenutbildning ska bestämmelserna i punkten 8 a–i i bilaga 3 till högskoleförordningen (1993:100) tillämpas. Kurser som krävs för särskild behörighet ger inte meritpoäng. Sökande med betyg
 | från Lycée International utfärdade efter den 31 december 2002 ska

tilldelas en halv (0,5) meritpoäng som ett schabloniserat tillägg, utom i de fall då endast grundläggande behörighet krävs för den sökta utbildningen. Högst två och en halv (2,5) meritpoäng får dock adderas till jämförelsetalet.

HSVFS 2010:3

Ansvarig utgivare: Christian Sjöstrand, Redaktör: Anna Sandström
Redaktionens adress: Högscoleverket, Box 7851, 103 99 Stockholm
Telefon: 08-563 087 28, Telefax: 08-563 087 10
Prenumeration och separatexemplar: www.hsv.se/publikationer
Rydheims Tryckeri AB, Jönköping 2010

Bilaga 2

Förslag till föreskrifter för hur sökande med äldre betyg ska få tillgodoräkna sig meritpoäng – Konsekvensutredning

I det ovan nämnda uppdraget angav regeringen att i första hand ska gruppen som fick betyg från svensk gymnasial utbildning under perioden 1997-2002 kunna få tillgodoräkna sig meritpoäng, men att det är regeringens avsikt att även sökande med ännu äldre betyg *om möjligt* ska kunna få meritpoäng. Uppdraget kan utföras i flera steg så att föreskrifter för meritpoäng för moderna språk, engelska och matematik utarbetas först, därefter meritpoäng för områdeskurser och slutligen i olika steg meritpoäng för ännu äldre betyg.

Föreliggande förslag till föreskrift avser endast sökande med betyg utfärdade under perioden 1997-2002 och meritpoäng i ämnena matematik, moderna språk och engelska. Föreskriften ska kunna tillämpas redan på utbildning som börjar efter utgången av maj 2011.

Omfattning och tidplan

Avgörande för hur uppdraget kan utföras har varit möjligheten att fatta beslut om förändringarna i rimlig tid inför antagningen till högskoleutbildning som påbörjas efter utgången av maj 2011. Högskoleverket har bedömt att det ur det tidsperspektivet inte har varit möjligt att vänta med att remittera föreskriftsförslaget utan att det varit nödvändigt att skicka ut remissen utan förordningsstöd. Ändringsföreskriften som bifogats har utarbetats utan kännedom om hur regeringens kommande förordningsförändringar kommer att se ut i detalj. Denna ändringsföreskrift kan därför komma att behöva formuleras om efter att Högskoleverket har fått del av förordningsförändringarna. För att det ska vara möjligt att genomföra förändringarna till antagning till utbildning som påbörjas efter utgången av maj 2011 krävs att regeringen fattar beslut om förordningsändringar före den 20 december 2010.

Verken har bedömt att arbetet är för omfattande för att det ska vara möjligt att till antagningen till utbildning som påbörjas efter utgången av maj 2011 utarbeta föreskrifter för något annat än meritpoäng för sökande med betyg från perioden 1997-2002 för ämnena moderna språk, matematik och engelska. Totalt finns det enligt uppgifter från VHS omkring 38 000 individer som har avgångs- eller slutbetyg registrerade i systemet som är utfärdade under den aktuella perioden och som har ansökt till utbildning höstterminen 2010. För att i antagningsarbetet kunna hantera en så stor mängd betyg krävs maskinellt handläggningsstöd. Att få till stånd ett systemstöd i NyA kräver ett omfattande arbete.

Myndigheterna har bedömt att ett beslut om ändring i Högskoleverkets föreskrifter bör ha fattats före nyår 2010 för att det ska vara möjligt att informera och få maskinellt handläggningsstöd till antagning till utbildning som startar efter utgången av maj 2011.

Steg två och tre

Beroende på hur regeringen hanterar frågan om en översyn av tillträdesreglerna kommer i ett andra steg meritpoäng för områdeskurser för sökande med betyg utfärdade 1997-2002 att utarbetas under våren 2011 inför antagningen till höstterminen 2012. Vad gäller ytterligare steg bedömer verken att det finns för stora strukturskillnader mellan dagens gymnasieskola och mellanårsprogram, linjesystem och ännu äldre system för att det ska vara möjligt att ta fram regler som uppfyller rimliga krav på likabehandling av sökande med betyg från dessa utbildningar när det gäller hur de skulle kunna få tillgodoräkna sig meritpoäng. Eventuellt kan andra lösningar för denna sökandegrupp behöva utarbetas, t.ex. gemensamt med uppdraget angående utländska betyg.

Jämförelse mellan ämnesplaner

Utgångspunkten för bedömningen om det går att få tillgodoräkna meritpoäng för äldre kurser är att det bör finnas stora likheter innehållsmässigt med de kurser som ger meritpoäng idag. Verkens bedömning är att det är möjligt att ge meritpoäng för betyg från svensk gymnasial utbildning utfärdade 1997-2002 avseende matematik, moderna språk och engelska. Innehållet i gamla och nya kurser motsvarar dock inte varandra helt och det finns även skillnader när det gäller hur kurserna erbjöds eller var möjliga att välja.

Dagens engelska C har ingen motsvarighet i den tidigare gymnasieskolan eftersom dagens kurs har en helt annan nivå. Den tidigare kursen engelska C valdes relativt sällan av eleverna. Enligt verken bör den äldre kursen inte ge meritpoäng.

Störst strukturskillnader finns i ämnet moderna språk. Ämnet erbjöds under 1997-2002 som B- eller C-språk indelat i en A- och en B-kurs och utan beteckningen moderna språk. Eleverna kunde välja ett B-språk eller ett B- och ett C-språk, men det var även vanligt att läsa två C-språk. År 2000 infördes nya kursplaner i moderna språk indelade i sju steg och det är den kursindelningen som de hittillsvarande reglerna för meritpoäng i moderna språk har baserats på. Men steg fem i moderna språk har ingen tydlig motsvarighet i det tidigare systemet, utan kursen ligger på en högre nivå. Det kommer därför att bli svårare att få 1,5 meritpoäng i motsvarande moderna språk för sökande med betyg utfärdade 1997-2002.

Det finns skillnader mellan innehållet i kurserna i ämnet matematik och även i kursernas omfattning i poäng. Men strukturen är tillräckligt likartad för att det ska vara möjligt att få tillgodoräkna sig meritpoäng i matematik på samma sätt som idag.

När gymnasieskola 2000 infördes moduliserades kurserna så att i stort sett alla ämnen (utom ett antal yrkesämnen) delades in i kurser om 50 eller 100 poäng. I det tidigare systemet kunde kurserna ha ett större antal poängmoduler. A-kursen i B-språk hade t.ex. 60 poäng. Skalan som användes vid meritvärdering till högskolan var emellertid densamma som idag, dvs. 0-20, och det är givetvis den som bör användas. Det innebär att kurserna bör ge samma meritpoäng som idag även om kurserna varit kortare eller längre. C-kursen i matematik bör ge 0,5 meritpoäng trots att den bara omfattade 50 poäng då och omfattar 100 poäng idag. B-kursen i engelska bör även ge 0,5 trots att den omfattade 40 poäng då mot 100 idag.

IB, EB, åländsk gymnasial utbildning och Lycéé international

I bilaga 3 till högskoleförordningen jämföras sökande med betyg från utbildningarna ovan med sökande med betyg från svensk gymnasial utbildning. Det är därför myndigheternas uppfattning att även sökande med betyg från dessa utbildningar utfärdade 1997-2002 bör omfattas, även om de inte nämns explicit i uppdraget. Denna justering avser bara antagning till höstterminen 2011 och till vårterminen 2012. Därefter ska de enligt regeringens uppdrag U2010/6450/UH hanteras tillsammans med övriga utländska betyg, ev. med undantag av IB.

Gruppen sökande med betyg från IB, EB, Åland och Lycée international utfärdade 1997-2002 och som sökte till antagningen höstterminen 2010 var inte stor. Det fanns 326 behöriga sökande registrerade i NyA. Av dessa antogs 222, dvs. fler än hälften.

I föreskrift HSVFS 2010:1 har Högskoleverket efter samråd med Verket för högskoleservice utarbetat föreskrifter om hur betyg från de fyra utbildningarna ska kunna värderas i grupp I och II och bl.a. kunna få tillgodoräkna sig meritpoäng. Föreskriften utarbetades så att värderingen skulle bli så likvärdig som möjligt jämfört med betyg från svensk gymnasial utbildning. Bl.a. är det enligt föreskrifterna endast betyg utfärdade 2003 eller senare som kan få tillgodoräkna sig meritpoäng. Meritpoäng för områdeskurser fördelas med hjälp av en schablon för dessa utbildningar.

Sökande med betyg från svensk gymnasial utbildning utfärdade 1997-2002 får inte meritpoäng för områdeskurser i steg ett i detta uppdrag. Därför bör inte heller sökande med betyg från dessa fyra utbildningar utfärdade under perioden 1997-2002, få den schablon som utgår för meritpoäng för områdeskurser för sökande med betyg utfärdade från och med 2003.

Det är verkens bedömning att det är möjligt att genomföra denna förändring till antagningen till 2011 för IB, EB, och Lycéet, men inte fullt ut för sökande med betyg från åländsk gymnasial utbildning. En utbildningsreform genomfördes 1998 på Åland och det saknas bedömningar av hur kurser kan ge meritpoäng i åländsk gymnasial utbildning från åren innan 1998. Det blir därför svårt att med den korta tid som står till buds ge meritpoäng för sökande med betyg från åländsk gymnasial utbildning från 1997.

Konsekvenser

Högskoleverket och Verket för högskoleservice anser att möjligheterna att konkurrera i urvalet för sökande med äldre betyg förbättras om sökande med äldre betyg kan få tillgodoräkna sig meritpoäng. På kort sikt kommer det dock att finnas tydliga skillnader mellan sökandegrupperna eftersom betyg från svensk gymnasial utbildning utfärdade mellan 1997-2002 inte kommer att kunna få meritpoäng för områdeskurser förrän till antagning till högskoleutbildning som påbörjas efter utgången av maj 2012. Trots att det senare blir möjligt för sökande med betyg från perioden 1997-2002 att få tillgodoräkna sig meritpoäng för områdeskurser kommer det dock att kvarstå skillnader i meritvärdering mellan olika sökandegrupper.

På samma sätt förbättras även situationen för sökande med äldre betyg från IB, EB, Åland och Lycée international, men även här kommer det att finnas en skillnad när det gäller områdeskurserna med en liten nackdel för sökande med betyg från åländsk gymnasial utbildning (se ovan).

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet att sökande med äldre betyg ska kunna få tillgodoräkna sig meritpoäng kommer att kräva ytterligare resurser från myndigheter och lärosäten. Resurserna kommer att behövas för arbetet med maskinellt handlägningsstöd bl.a. krav för programmering, programmering och testning. Vid införandet av nya moment i handläggningen krävs även utbildning av handläggare. En viktig uppgift vid ändring av reglerna är även information till sökande, studie- och yrkesvägledare och andra intressenter. VHS kommer att i särskild ordning ansöka om ytterligare resurser med anledning av uppdraget.

De kostnader som uppstår är ett resultat av regeringens beslut och beror inte på föreskriftsändringen i sig som krävs för att genomföra detta beslut.

Bilaga 3

Sändlista

Uppsala universitet

Lunds universitet

Göteborgs universitet

Stockholms universitet

Umeå universitet

Linköpings universitet

Karolinska institutet

Kungl. Tekniska högskolan

Luleå tekniska universitet

Karlstads universitet

Linnéuniversitetet

Örebro universitet

Mittuniversitetet

Sveriges lantbruksuniversitet

Blekinge tekniska högskola

Dans- och cirkushögskolan

Dramatiska institutet

Försvarshögskolan

Gymnastik- och idrottshögskolan

Högskolan i Borås

Högskolan Dalarna

Högskolan på Gotland

Högskolan i Gävle

Högskolan i Halmstad

Högskolan Kristianstad

Högskolan i Skövde

Högskolan Väst

Konstfack

Kungl. Konsthögskolan

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Malmö högskola

Mälardalens högskola

Operahögskolan i Stockholm

Södertörns högskola

Teaterhögskolan i Stockholm

Chalmers tekniska högskola

Högskolan i Jönköping

Ersta Sköndal högskola

Gammelkroppa skogsskola

Handelshögskolan i Stockholm

Johannelunds teologiska högskola

Newmaninstitutet

Röda Korset högskola

Stockholms musikpedagogiska institut

Sophiahemmet högskola

Teologiska högskolan

Örebro Teologiska högskola

Myndigheter

CSN

Svenska Institutet

Verket för högskoleservice

Statens Skolverk

Folkbildningsrådet

Skolinspektionen

Övriga

Beckmans

Sveriges Förenade Studentkårer

Sveriges Kommuner och Landsting

Lärarnas Riksförbund

Läraryrket

IB

EB

Ålands landskapsstyrelse

Lycée International, St. Germain-en-Laye, Frankrike